

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Suriye’de özellikle Lazkiye ve çevresinde Alevilere yönelik gerçekleştiği iddia edilen sivil ölümleri, zorla yerinden etmeler ve ağır insan hakları ihlallerinin tüm boyutlarıyla araştırılması; Türkiye’nin mevcut saldırıların durdurulması için bugüne kadar attığı ve atması gereken diplomatik, hukuki ve siyasi adımların tespit edilmesi; Birleşmiş Milletler başta olmak üzere uluslararası mekanizmaların etkin biçimde devreye sokulması için yürütülen ya da yürütülmesi gereken girişimlerin belirlenmesi ve mevcut insanlık suçlarının önlenmesi için gerekli tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa’nın 98’inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün 104’üncü ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını saygılarımızla arz ve teklif ederiz. 31.12.2025

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

Erzurum Milletvekili

GEREKÇE

Suriye’de özellikle Lazkiye vilayeti ve çevresinde Alevilerin yoğun olarak yaşadığı bölgelerde son dönemde artan saldırılar sonucunda çok sayıda sivilin yaşamını yitirdiği, yaralandığı, zorla yerinden edildiği; ev ve işyerlerinin yakıldığı ve yağmalandığına dair son derece ciddi ve vahim bilgiler kamuoyuna yansımaktadır. Heyet Tahrir el-Şam (HTŞ) kökenli silahlı unsurlar ile Suriye Geçici Şam Yönetimi’yle bağlantılı güvenlik güçlerinin bölgeye konuşlandırılmasının ardından yaşanan bu gelişmeler, artık “münferit olay” ya da “güvenlik sorunu” olarak geçirilemeyecek ölçüde ağır bir tabloyu ortaya koymaktadır.

Kamuoyuna yansımayan ve edilnilen bilgiler; söz konusu şiddetin mezhep temelli, sistematik ve yaygın bir nitelik taşıdığına, hedefin açık biçimde Alevi sivil nüfus olduğuna işaret etmektedir. Sivillerin yaşam hakkının ihlal edilmesi, zorla yerinden edilmeleri, mülkiyetlerinin tahrip edilmesi ve infaz iddiaları, uluslararası hukuka göre insanlığa karşı suçlar kapsamında değerlendirilmesi gereken ağır ihlaller niteliğindedir. Alevi toplumunun can ve mal güvenliğinin fiilen ortadan kalktığı bu koşullar, bölgedeki insani krizi daha da derinleştirmektedir.

Uluslararası toplumun ve ilgili mekanizmaların bu gelişmeler karşısındaki sessizliği, söz konusu ihlallerin sürmesine ve derinleşmesine zemin hazırlamaktadır. Türkiye ise hem bölgesel bir aktör olması hem de taraf olduğu uluslararası insan hakları sözleşmeleri gereği, Suriye’de sivillerin korunması konusunda açık, etkin ve kararlı bir tutum almakla yükümlüdür. İnanc kimliği nedeniyle sivillerin hedef alındığı hiçbir şiddet pratiği meşru değildir; bu saldırılar karşısında sessiz kalmak, ihlallerin normalleşmesine ve yaygınlaşmasına dolaylı biçimde ortak olmak anlamına gelmektedir.

Bu bağlamda; Suriye’de özellikle Lazkiye ve çevresinde Alevilere yönelik gerçekleştiği iddia edilen sivil ölümleri, zorla yerinden etmeler ve ağır insan hakları ihlallerinin tüm boyutlarıyla araştırılması; Türkiye’nin bu saldırıların durdurulması için bugüne kadar attığı ve atması gereken diplomatik, hukuki ve siyasi adımların tespit edilmesi; Birleşmiş Milletler başta olmak üzere uluslararası mekanizmaların etkin biçimde devreye sokulması için yürütülen ya da yürütülmesi gereken girişimlerin ortaya konulması amacıyla Anayasa’nın 98’inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün 104 ve 105’inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

1			
2	ÇİÇEK OTLU	İSTANBUL	Ciçek
3	HAKKI SARUHAN OLUÇ	ANTALYA	Sarhan Olun
4	HALİDE TÜRKOĞLU	DİYARBAKIR	Halide
5	ÖZGÜL SAKİ	İSTANBUL	Özgül
6	AYŞEGÜL DOĞAN	ŞIRNAK	Ayşegül
7	MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKİ	BATMAN	M. R. Tiryaki
8	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	Z. Uçar
9	KAMURAN TANHAN	MARDİN	K. Tanhan
10	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	H. Olan
11	SEVİLAY ÇELENK ÖZEN	DİYARBAKIR	S. Ç. Özen
12	YILMAZ HUN	İĞDIR	Y. Hun
13	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	Ö. B. Barın
14	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	Ö. Öcalan
15	NEJLA DEMİR	AĞRI	N. Demir
16	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	F. Şenyaşar
17	CEYLAN AKÇA CUPOLO	DİYARBAKIR	C. Akça Cupolo
18	İBRAHİM AKIN	İZMİR	I. Akın
19	KEZBAN KONUKÇU	İSTANBUL	K. Konukçu
20	MAHMUT DİNDAR	VAN	M. Dindar